

Словенска терминологија данас

SERBIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

SCIENTIFIC MEETINGS

Volume CLXVII

DEPARTMENT OF LANGUAGE AND LITERATURE

Book 28

SLAVONIC TERMINOLOGY TODAY

Accepted at the 5th meeting of the Department of Language and Literature
of 30th May, 2017, on the basis of reviews presented by *Predrag Piper*
and *Rajna Dragičević*

Editors

PREDRAG PIPER, full member of the Academy
Dr VLADAN JOVANOVIĆ

BELGRADE
2017

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

НАУЧНИ СКУПОВИ

Књига CLXVII

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Књига 28

СЛОВЕНСКА ТЕРМИНОЛОГИЈА ДАНАС

Примљено на V скупу Одељења језика и књижевности
од 30. маја 2017. године, на основу реферата
академика *Предрага Пипера* и проф. др *Рајне Драгићевић*

Уредници

академик ПРЕДРАГ ПИПЕР

др ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ

БЕОГРАД

2017

Издају
Српска академија наука и уметности
и
Институт за српски језик САНУ

Уређивачки одбор

Предраг Пипер, редовни члан САНУ, Слободан Реметић, редовни члан АНУРС,
проф. др Мато Пижурица, проф. др Срето Танасић, проф. др Софија
Милорадовић, проф. др Рајна Драгићевић, доц. др Исидора Бјелаковић,
проф. др Викторија Людвигівна Иващенко, проф. др Сергей Викторович
Гринеv-Гринеvич, др Сергей Дмитриевич Шелов, prof. dr Ewa Wolnicz-Pawłowska,
к. ф. н. Вячеслав Константинович Щербин, др Марина Спасојевић и
др Владан Јовановић

Рецензенти појединачних радова

проф. др Слободан Реметић, редовни члан АНУРС, проф. др Гордана Јовановић,
проф. др Мато Пижурица, проф. др Људмила Поповић, проф. др Срето Танасић,
dr Peter Weiss, prof. dr Ewa Wolnicz-Pawłowska, проф. др Рајна Драгићевић,
проф. др Душко Витас, проф. др Сергей Викторович Гринеv-Гринеvич,
проф. др Софија Милорадовић, проф. др Александар Милановић, др Марта
Бјелетић, др Снежана Петровић, др Викторија Людвигівна Иващенко,
доц. др Исидора Бјелаковић, к.ф.н. Вячеслав Константинович Щербин,
др Владан Јовановић

Лектор и коректор радова на српском језику
Марија Селаковић

Коректура резимеа на енглеском језику
Clare McGinn Zubac

Превод и коректура резимеа на руском језику
Свејлана Гољак, Эльвира Анатольевна Сорокина

Коректура радова на руском језику
Эльвира Анатольевна Сорокина

Припрема за штампу
Милан Тасић

Тираж 400 примерака

Штампа
Службени гласник, Београд

САДРЖАЈ

Уводно слово 9

I. ПОГЛЕД НА РАЗВОЈ ТЕРМИНОЛОШКИХ И ТЕРМИНОГРАФСКИХ ИСТРАЖИВАЊА У СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА. ПРАВЦИ У ТЕРМИНОЛОГИЈИ

Викторія Людвігівна Іващенко: Слов'янське термінознавство:
проблематика й перспективи розвитку 15

Эльвира Анатольевна Сорокина: Формирование теории
языка для специальных целей (ЯСЦ) 29

Сергей Викторович Гринев-Гриневич: Антропологистика
как современное развитие терминоведения 41

Кацярына Пятроўна Любецкая: Спецыяльная лексіка
беларускай мовы як аб'ект даследавання беларускіх
лінгвістаў у канцы ХХ – пачатку ХХІ стст. 51

Marta Małachowicz: Prace dyplomowe z dziedziny terminologii
i terminografii powstałe w instytucie komunikacji
specjalistycznej i interkulturowej uniwersytetu
warszawskiego w latach 2010–2015 61

II. ТЕРМИНОЛОГИЈА И РЕЧНИЦИ

Сергей Дмитриевич Шелов: Универсальный терминологический
словарь: новый тип терминологических словарей 71

Юрий Николаевич Марчук: Проблемы многоязычной
терминографии 85

Марија С. Ђинђић: Обрада лингвистичких и
граматичких термина у двојезичном описном
речнику (на примеру Новог турско-српског речника /
Yeni Türkçe-Sırpça Sözlük) 91

Данко Шипка: Двојезична терминологија исламских термина	101
Рада Стијовић, Олга Сабо, Ранка Станковић: Речник САНУ као база терминолошких речника (на примеру Речника кулинарства)	109
Володимир Володимирович Дубичинський: Терминографичні праці харківських лексикографів	125
Вячеслав Константинович Щербин: Отраслевая лексикографија Беларуси	135

III. ГРАМАТИЧКА И ЛИНГВИСТИЧКА ТЕРМИНОЛОГИЈА

Јованка Радић: О логичким основама српских лингвистичких термина на <i>-ица</i> и <i>-ина</i>	149
Милош М. Ковачевић: О термину субјекат у србистици	173
Вељко Ж. Брборић: Српска правописна терминологија данас – у науци и настави	187
Драго Тешановић: Централни и периферни суфикси у српској дериватологији	197
Сања Ж. Ђуровић: Основни појмови морфематике српског језика	213
Марина Љ. Спасојевић: Појмовно-терминолошки апарат при проучавању глаголског вида и сродних појава у србистици у светлу аспектолошких приступа	229
Наташа С. Вуловић: Употреба основних фразеолошких термина у српској (и словенској) лингвистици	243
Владан З. Јовановић: Српска терминологија у <i>Речнику словенске лингвистичке терминологије</i> из угла савременог стања српске лингвистике	253
Milan Harvalík: Slovánská onomastická terminologie v mezinárodním kontextu	267
Iveta Valentová: Slovenská onomastická terminológia	277

IV. СТАНДАРДИЗАЦИЈА ТЕРМИНА У ПРОШЛОСТИ И САДАШЊОСТИ. ТЕРМИНИ И КЊИЖЕВНОЈЕЗИЧКА НОРМА

Виктор Д. Савић: Српски називи документа у средњем веку – према самим документима (1189–1346)	291
Исидора Г. Бјелаковић: Синонимија у терминологији код Срба у 18. и 19. веку (математичка географија и астрономија)	305
Александар М. Милановић: Развој српске терминолошке мисли у 19. веку: допринос Лазе Костића	317

Марина С. Јањић: Школска терминологија у дијахронијској перспективи	331
Ewa Wolnicz-Pawłowska: Problemy terminologiczne w działalności UNGEGN	343
Tanja Fajfar: Jezikovnokulturna ustreznost kot terminološko načelo	351
Mojca Žagar Karer: Terminološko svetovanje: izkušnje in perspektive	361
Lana Hudeček: Anglizmi u hrvatskome nazivlju	371
Milica Mihaljević: Terminologija kao deskriptivna ili preskriptivna znanost – stanje u Hrvatskoj	383

V. ТЕРМИН И ЛЕКСИЧКИ СИСТЕМ

Милорад П. Дешић: Специјална лексика и полисемија	407
Рајна М. Драгићевић: Детерминологизација као процес општег лексичког фонда	417
Mariusz Górnicz: Czy naukowcy z krajów słowiańskich lubią terminy metafory?	425

VI. ФУНКЦИОНАЛНА РАСЛОЈЕНОСТ ТЕРМИНОЛОШКОГ ИЗРАЗА – НАУЧНА, ПРОФЕСИОНАЛНА (СТРУЧНА) ТЕРМИНОЛОГИЈА И СПЕЦИЈАЛНА ЛЕКСИКА ДУХОВНЕ И МАТЕРИЈАЛНЕ КУЛТУРЕ НАРОДНИХ ГОВОРА

Ружица С. Левушкина: Лексеме из општег лексичког фонда као термини у сфери православне духовности	439
Альбіна Анатоліївна Ковтун: Способи непрямой номінації релігійних понять в українській мові	451
Ђорђе Р. Оташевић: Рад на српској слободнотидарској терминологији	461
Гордана Р. Штасни: Термини у домену нанотехнологије	469
Оксана Чмелікова-Газдошова: Субстантивовані прикметники в українській і чеській юридичній термінології	481
Бојана С. Милосављевић: Филозофска лексика у речнику и у говору	493
Милан С. Ајдановић: Грецизми у српском географском терминосистему	509
Валентина Федоровна Новодранова: Когнитивное моделирование терминосистемы предметной области знания	521
Ольга Михайловна Рылкина: Способы терминообразования русских нозологических терминов (на материале русскоязычной терминологии детской кардиологии)	529

Тамара Валентиновна Рожкова: Статус и типологизация глагола в медицинской терминологии	537
Елена Викторовна Рыжкина: О некоторых динамических процессах в современной русской терминологии	549
Маргарита Николаевна Лазарева: О соотношении интернационального и национального в научных названиях растений (на материале русского языка)	557
Оксана Вікторівна Нарушевич-Васильсва: Семантико-тематична та категорійно-поняттєва організація української термінології харчової промисловості	567
Драгана И. Радовановић: Од Вукове трпезе из његовог Рјечника до Матичиног једнотомника	577
Неђо Г. Јошић: Народни називи воћака код Срба и критеријуми њиховог раслојавања	587
Мирјана С. Петровић-Савић: Из географске терминологије Јадра	599
Ивана В. Лазић-Коњик: Лексика традиционалне културе према тематским пољима	613
Софија Ј. Мићић-Кандијаш: Лексиколошки и лексикографски аспекти превођења енглеских медицинских израза на српски	625

VII. ЕЛЕКТРОНСКЕ ТЕРМИНОЛОШКЕ БАЗЕ ПОДАТАКА И ЊИХОВА ПРИМЕНА У ТЕРМИНОЛОГИЈИ, ТЕРМИНОГРАФИЈИ И ЛЕКСИКОГРАФИЈИ. ТЕРМИНОЛОШКИ САЈТОВИ И ПОРТАЛИ

Александр Васильевич Зубов: Способы автоматического извлечения терминов из текста	639
Paweł Kowalski, Zofia Rudnik-Karwatowa: Wykorzystanie terminologii w systemie informacyjno-wyszukiwawczym językoznawstwa sławistycznego iSybisław	643
Maja Bratanić, Ana Ostroški Anić, Siniša Runjaić: Od baze do portala – razvoj nacionalne terminološke infrastrukture	657
Jana Levická: Počiatky slovenskej terminologickej databázy a jej súčasnosť a budúcnosť	667
Максим Олегович Вакуленко: Віртуальна українсько-російсько-англійська термінографічна лабораторія з фізики: сучасні лінгвістичні технології у фаховій мові	679

УВОДНО СЛОВО

Зборник пред нама настао је из реферата изложених на Међународном научном симпозијуму *Словенска терминологија данас*, који се одржао 11–13. маја 2016. године у Београду, у организацији Српске академије наука и уметности (Одељења језика и књижевности), Института за српски језик САНУ, Академије наука и умјетности Републике Српске (Одјељења књижевности и умјетности) и Матице српске. У Организационом одбору скупа били су: Предраг Пипер, редовни члан САНУ, Слободан Реметић, редовни члан АНУРС, проф. др Срето Танасић, проф. др Софија Милорадовић, проф. др Мато Пижурица, проф. др Рајна Драгићевић, доц. др Исидора Бјелаковић, др Викторија Људвиговна Ивашченко, к. ф. н. Вјачеслав Константинович Шчербин и др Владан Јовановић. Секретари Организационог одбора били су др Марина Спасојевић и др Мирјана Петровић-Савић, а научни секретари: Весна Ђорђевић и Бојана Томић. Будући да је један од основних циљева с којим је основано Друштво српске словесности био рад на стварању српске научне терминологије, одржавање Симпозијума у оквиру програма обележавања 175 година од оснивања Друштва, данас Српске академије наука и уметности, била је прилика изнова се подсетити овог важног догађаја.

На Међународном научном симпозијуму *Словенска терминологија данас* изложено је 63 реферата, а учесници су били из 11 земаља: Србије, Републике Српске (Босна и Херцеговина), Хрватске, Словеније, Пољске, Чешке, Словачке, Русије, Белорусије, Украјине и Сједињених Америчких Држава.

Првог дана, пре него што је Симпозијум званично био отворен, одржан је састанак чланова Терминолошке комисије при Међународном комитету слависта, по унапред припремљеном програму Комисије. На састанку Комисије, поред осталог, разговарано је о динамици рада на изради колективне монографије *Словенска терминологија крајем 20. и почетком 21. века* и изради библиографије радова из терминолошке лингвистичке проблематике за поменути период. Поред чланова Комисије, на Симпозијуму су учествовали домаћи и страни филолози из више лингвистичких дисциплина, будући да терминологија представља важан сегмент номенклатуре сваке појединачне науке, дисциплине, па тако и лингвистике у целини.

Скуп је отворен поздравном речју потпредседника Српске академије наука и уметности академика Љубомира Максимовића, а потом су поздравне речи упутили и представници других установа у својству организатора и покровитеља скупа: проф. др Слободан Реметић, редовни члан Академије наука и умјетности Републике Српске, др Миодраг Матицки, потпредседник Матице српске, проф. др Срето Танасић, директор Института за српски језик САНУ, и проф. др Љиљана Бајић у име Савеза славистичких друштава Србије и Међународног комитета слависта. На пленарној седници, којој су председавали академик Предраг Пипер, др Викторија Људвиговна Ивашченко и проф. др Срето Танасић, изложено је седам реферата, у којима су представљена истраживања у области терминологије из седам словенских лингвистичких средина: Украјине, Русије, Словеније, Белорусије, Пољске, Хрватске и Србије.

Другог дана скупа организоване су две паралелне секције, уобличене у два преподневна и два послеподневна блока. Након сваког блока предвиђена је и реализована петнаестоминутна дискусија. У оквиру прве секције изложено је деветнаест реферата, у којима су обрађивани проблеми из лингвистичке терминологије у словенским језицима, затим представљене анализе термина из разних области знања и стваралаштва из угла етимологије, историјског развоја и савременог стања, анализирана практична питања упоредне и вишејезичне терминологије и терминографије. У оквиру друге секције, изложено је деветнаест реферата, у којима су обрађене теме везане за место термина у лексичком систему словенских језика, упоредно изучавање терминолошких система, израду терминолошких електронских база и портала, као и израду терминолошких речника.

Током трећег дана скупа паралелне секције подразумевале су преподневни и један послеподневни блок (само у првој секцији), након којих је, такође, организована петнаестоминутна дискусија. У оквиру прве секције изложено је дванаест, а током друге секције седам реферата. У рефератима су обрађиване теме које се односе на функционалну раслојеност терминолошког израза, затим питање терминологије у језицима специјалне намене, проблем интернационализације и национализације у терминологији словенских језика итд. С обзиром на славистичку природу скупа, теме реферата, као што је било очекивано, у првом реду биле су посвећене дескриптивним, нормативним и компаративним аспектима словенске терминологије данас и у њеној историји.

Радови представљени у овом зборнику одражавају главне токове у којима се у словенском свету данас развија терминологија схваћена у два основним значењима – као 1) уређен систем специјалних лексичких јединица у служби одређене науке, струке, духовности, уметности и сл. и као 2) аутономна лингвистичка дисциплина која се бави изучавањем термина као

јединица термилошког система. Садржај зборника чине радови који су груписани у оквиру следећих целина: *I. Поглед на развој термилошких и термилографских израживања у словенским језицима. Правци у терминологији, II. Терминологија и речници, III. Грамаћичка и лингвистичка терминологија, IV. Стандардизација терминологије у прошлости и садашњости. Термини и књижевнојезичка норма, V. Термин и лексички систем, VI. Функционална слојеност термилошког израза – научна, стручна (професионална) терминологија и специјална лексика духовне и материјалне културе народних говора, и, као последње поглавље, VII. Електронске термилошке базе података и њихова примена у терминологији, термилографији и лексикографији. Термилошки сајтови и портали.*

Овај симпозијум била је zgodна прилика да се сагледа српска термилологија у ширем словенском лингвистичком контексту, да се погледа оно што је досад урађено и оно што још треба урадити. С друге стране, учешће великог броја домаћих лингвиста на скупу и објављивање њихових радова у овом зборнику омогућује да се српска лингвистика у пољу термилологије на ваљан начин представи широј словенској публици.

Уредници

ПРОБЛЕМЫ МНОГОЯЗЫЧНОЙ ТЕРМИНОГРАФИИ

Юрий Николаевич Марчук*

Один мир – много языков. Терминология и терминоведение как актуальная область языкознания. Выбор предметной области для многоязычного словаря, определение границ области. Порядок поиска переводных эквивалентов и критерия правильности выбора переводов.

Ключевые слова: многоязычие современного мира, выбор предметной области, входной язык, подбор переводных эквивалентов

Число естественных языков, на которых говорит современное человечество, достаточно велико. Один мир – много языков. С таким лозунгом Международная Ассоциация Прикладной лингвистики (AILA – Association International de la Linguistic Applique) проводит в августе 2014 г. свой очередной международный конгресс в Австралии. И действительно, мы наблюдаем сейчас ситуации, когда в мире появляются все новые языки в межкультурном мировом общении. Советский Союз распался на ряд самостоятельных республик, в каждой из которых, если и нет запрещения русского языка как официального, местные языки, служившие ранее для общения с соседями, теперь приобретают статус официальных и государственных. Многие другие страны обретают самостоятельность и их языки также входят на арену мировой коммуникации, причем, как это важно, в различных, в том числе и научно-технических областях, без коммуникации в которых невозможен прогресс человечества.

Терминоведение и терминография имеет непосредственное отношение к обучению языкам. Мой опыт разработки многоязычных терминологических словарей разных областей науки заключается, в частности, в том, что в результате многомесячного пребывания и работы в Камбодже в 1991 году были опубликованы два многоязычных терминологических словаря: французско-английский-русский-кхмерский географический словарь и французско-английский-русский-кхмерский лингвистический словарь (Географический словарь 1991; Лингвистический словарь 1991). Работа велась в Министерстве образования государства Камбоджа, и эти два словаря рассматривались как совершенно необходимая часть системы образования молодого государства,

* МГУ им. М.В. Ломоносова; marchuk43@migmail.ru

только что оправившегося от кровопролитной гражданской войны. Географический словарь содержит минимум необходимой информации для образования – понятие места проживания, климат, почвы, растительность и пр., лингвистический словарь – необходимые сведения о естественном языке – словарь, грамматика, речь и пр. В каждом из словарей – чуть больше 1 000 основных терминов лингвистики и географии. Словарь исторических терминов в 2015 году опубликован в издательстве МГУ им. М.В. Ломоносова «Добросвет».

В 2005 г. на основе этих словарей в варианте «Русско-английско-испанско-французско-китайский» издательство «Восток-Запад» в Москве выпустило словарь лингвистических терминов (около 1 100 слов) и словарь географических терминов (около 1 500 слов). Оба эти словаря составлены в соавторстве с С.А. Яковлевой (испанский язык) (Словарь лингвистических терминов 2005; Словарь географических терминов 2005).

Основные проблемы многоязычной терминологии описаны мной в работах (Марчук 1992; Марчук 2012). Назовем некоторые из них.

Определение границ предметной области, для которой предназначен данный словарь. Примером решения этой проблемы для конкретной предметной области являются два названных выше словаря – лингвистических терминов и географических терминов. Предметная область лингвистики достаточно широка, но названный словарь ориентируется в основном на главные лингвистические термины, необходимые как для начального обучения языку, так и для изучения иностранного языка. Таких основных терминов оказалось 1 100. Что касается географических терминов, то здесь предметная область гораздо более широка – климат, почвы, растительность, географическое положение, занятия населения и т.п.

Как показала терминологическая практика, могут существовать словари, рассчитанные на более широкие области применения. Недавно был опубликован «Визуальный словарь» – включающий языки русский, английский, французский, немецкий, испанский (Визуальный словарь 2010). В предисловии к Визуальному словарю говорится, что он содержит обширный перечень наименований окружающих нас предметов и явлений. Предназначенный для широкого круга читателей, Визуальный словарь определяется как пособие для поиска неизвестных терминов, проверки значения слов, правильного употребления специальных терминов, а также в качестве учебного пособия. В нем нет синонимов, пояснений значения слов, основной его принцип – показ обозначаемого словом предмета на рисунке, наглядность, визуальность значения термина.

Словарь состоит из трех частей: вводная часть, в том числе перечень тем и содержание; основная часть, представляющая собой разработку каждой темы; алфавитный указатель. Изложение информации осуществляется по

принципу от абстрактного к конкретному: тема, подтема, заголовок, подзаголовок, иллюстрация, перечень терминов на языках, включенных в словарь.

В словаре хорошо иллюстрируются некоторые весьма важные характеристики терминов и терминологии. Есть термины, которые как бы являются постоянными, стабильными и не меняют своего содержания в зависимости от времени и развития науки и техники. В отличие от них другие термины могут либо менять свое содержание, либо заменяться новыми. Вот некоторые примеры. Так, в теме «Садоводство» подробно описываются различные инструменты посредством терминов, которые привязаны к определенным частям изображения соответствующего предмета. На стр. 155, например, изображена бензопила, и каждая ее часть обозначена соответствующим термином с его эквивалентами на языках словаря. Представим себе, однако, что промышленность развивается и в конструкцию бензопилы вносятся некоторые изменения, появляются в ней новые детали и пр. Учитывая это обстоятельство, современный состав терминов можно рассматривать как некоторую норму, описывающую основную часть предмета, его, так сказать, современное состояние. С другой стороны, возьмем, например, статью «Лошадь» (стр. 217. На рисунке изображена лошадь и названы составляющие тела лошади – *грудь, морда, копыто, хвост, бабка (часть ноги перед копытом)* и т.д. Вряд ли можно предположить, что тело лошади когда-нибудь хоть в малой степени изменится и что появятся новые составляющие тела. Поэтому безусловно такой набор терминов является конечным и основополагающим для любого описания, для любого текста, включающего соответствующие описания.

Вторая существенная проблема многоязычной терминографии – какой язык взять в качестве основного – начального – и откуда брать переводные эквиваленты для основного термина. Первый вопрос решается выбором основного пользователя словаря (Марчук 2012). Так, в словарях лингвистических и географических терминов входным языком был выбран французский, поскольку эти словари составлялись по инициативе Министерства образования Камбоджи, где официальным и распространенным языком в то время был французский. В Визуальном словаре, выпущенном в России, входным языком является русский. Словари-источники для многоязычного терминологического словаря можно разделить на следующие категории:

- одноязычные толковые и энциклопедические словари;
- двуязычные переводные словари, как узкоспециальные, так и политехнические;
- многоязычные словари терминологии общего характера – политехнические. Примером может служить Визуальный словарь.

Третья проблема – какой путь движения выбрать при подборе переводных эквивалентов конкретного термина в разных языках. Возможны два основных пути. Первый – последовательное движение от первого, основного,

входного языка к последующим в том порядке, в котором они определены в структуре словаря. Пусть имеем четыре разных языка. Обозначим их цифрами: 1–2–3–4. Входной термин переводится с помощью двуязычного терминологического словаря на второй язык. Далее – уже с помощью другого двуязычного словаря – на третий язык и затем, опять с помощью уже другого терминологического словаря – на четвертый язык. Однако при таком пути нахождения переводных эквивалентов термина возможны ошибки. Если в переводе на второй язык выбран какой-то один из возможных синонимов термина, то при переводе этого синонима на третий язык только с помощью очередного двуязычного словаря возможен неправильный или неточный перевод. Далее ошибка может быть продолжена при последующем двуязычном поиске перевода.

Чтобы избежать такого рода трудности, целесообразно применять другой путь. При выборе переводного эквивалента в рамках следующей пары языков можно использовать некоторый пятый словарь, который может гарантировать точность перевода слова. В таком случае схема движения от словаря к словарю может быть представлена таким образом: 1–5–2–5–3–5–4.

Это означает, что при выборе переводного эквивалента необходимо консультироваться с некоторым нейтральным словарем, с помощью которого мы будем гарантировать точность перевода. Такая схема реализована в описанном выше Визуальном словаре, в котором роль словаря-корректировщика играет латинский язык.

Следует также отметить нечеткую границу между терминами и общеупотребительной лексикой. Возьмем тот же Визуальный словарь. Составляющие тела человека предметы – *рука, нога, голова* и пр. безусловно являются терминами в медицинском тексте. Вместе с тем никто не будет спорить с тем, что это самые настоящие общеупотребительные слова, широко используемые в текстах самой разнообразной тематики. Вследствие этого целесообразным представляется соотносить терминологический словарь, особенно многоязычный, с определенной типологией текстов, для обработки которых предназначен данный словарь. Такая типология может существовать в некотором общем виде для человека-пользователя словарем, например, для переводчика, но она должна быть достаточно точной, однозначной и непротиворечивой в тех случаях, когда речь идет об автоматическом анализе и синтезе текстов, например, в рамках машинного перевода или автоматизированного информационного поиска. Такого рода типологию еще предстоит разработать.

ЛИТЕРАТУРА

- Марчук 1992: Ю.Н. Марчук, *Основы терминологии. Методическое пособие*. М.: ЦИИ МГУ, 76 стр.
- Марчук 2012: Ю.Н. Марчук, Перевод и многоязычная терминология. *Материалы международной научно-практической конференции «Актуальные вопросы теории и практики лингвострановедческой лексикографии»*. Пенза-Решт: Гилянский Государственный университет, научно-издательский центр «Социосфера», 157-162
- Martchouk 2001: Y.N. Martchouk, *Bases de Terminographie*. Moscou. 86 pp. Изд-во МПУ «Народный учитель».

СЛОВАРИ

- Визуальный словарь: русский, английский, французский, немецкий, испанский*. М.: РИПОЛ классик 2010, 1192 стр.
- Географический словарь. Французский, английский, русский, кхмерский*. Ред. Ю.Н. Марчук, Чой Аун. М.: ЦИИ МГУ, 1991, 289 стр.
- Лингвистический словарь. Французский, английский, русский, кхмерский*. Ред. Ю.Н.Марчук, Со Муй Кхеанг. М., ЦИИ МГУ, 1991, 202 стр.
- Многоязычный словарь современной фразеологии*. Под ред. М73 Д.Пуччо. М.. Флинта, 2012, 432 стр.
- Словарь лингвистических терминов. Русско-английско-испанско-французско-китайский*. Ю.Н. Марчук, С.А. Яковлева. М.. Восток-Запад, 2005, 228 стр.
- Словарь географических терминов. Русско-английско-испанско-французско-китайский*. Ю.Н. Марчук С.. А. Яковлева. М.. Восток-Запад, 2005, 367 стр.

Jurij Nikolaevich Marchuk

THE PROBLEMS OF MULTILINGUAL TERMINOGRAPHY

Summary

One world – many languages. Terminology and terminological science form an important sphere of linguistics. The basic problems of multilingual terminology are choice of subject field, the specification of its limits, finding appropriate translation equivalents and the criteria for the correctness of choice.

Keywords: many languages in the world, choice of subject field, first language, preference for translation equivalents

